

Sygn. akt I C 4174/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2016 roku

Sąd Rejonowy w Zgierzu, I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SR Ewelina Iwanowicz

Protokolant: sekr. sąd. Aneta Firtuniak

po rozpoznaniu w dniu 21 września 2016 roku w Zgierzu na rozprawie sprawy

z powództwa **B. J.**

przeciwko (...) **Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. zasądza od (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz B. J.:

1. kwotę 16.000,00 (szesnaście tysięcy) złotych tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi od dnia 14 listopada 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
2. kwotę 2.820,07 (dwa tysiące osiemset dwadzieścia 07/100) złotych tytułem odszkodowania z odsetkami ustawowymi od dnia 14 listopada 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,
3. po 418,00 (czteryście osiemnaście) złotych miesięcznie tytułem renty na przyszłość płatnej do 10-go dnia każdego kolejnego miesiąca poczynając od 1 października 2014 roku wraz odsetkami ustawowymi do dnia 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku w razie uchybienia terminowi płatności, ale nie wcześniej niż od dnia 14 listopada 2014 roku;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz B. J. kwotę 3.246,00 (trzy tysiące dwieście czterdzieści sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od (...) Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgierzu kwotę 1.278,90 (jeden tysiąc dwieście siedemdziesiąt osiem 90/100) złotych tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Sygn. akt I C 4174/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 1 grudnia 2014 r. B. J. wystąpiła o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 5.800 zł dalszego zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, kwoty 1.283,50 zł tytułem dalszego odszkodowania za zwiększone potrzeby z tytułu opieki osób trzecich, kwoty 68,07 zł dalszego odszkodowania za zwiększone potrzeby z tytułu kosztów

dojazdu, wszystkie powyższe kwoty z ustawowymi odsetkami od dnia 14 listopada 2014 r. do dnia zapłaty oraz kwoty 285 zł miesięcznie tytułem renty za zwiększone potrzeby z tytułu opieki osób trzecich płatnej do 10-go dnia miesiąca z góry poczynając od 1 października 2014 r. wraz z ustawowymi odsetkami w razie uchybienia terminowi płatności. Powódka wniosła o zasądzenie

od pozwanego kosztów procesu, w tym 4.800 zł wynagrodzenia pełnomocnika.

W uzasadnieniu pozwu powódka wskazała, iż 11 kwietnia 2014 r. została potrącona przez pojazd marki H. (...) nr rej. (...) ubezpieczony w pozwanym towarzystwie. Pozwany uznał co do zasady roszczenie powódki o naprawienie szkody i wypłacił jej 4.200 zł zadośćuczynienia, 1.120 zł odszkodowania za opiekę osób trzecich oraz 75,68 złotych odszkodowania za koszty dojazdu.

(pozew – k. 3-12)

W odpowiedzi na pozew Link4 Towarzystwo (...) S.A. w W. wniosło o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu. Pozwany przyznał, iż ponosi odpowiedzialność gwarancyjną za skutki wypadku powódki oraz podniósł, iż wypłacone na rzecz powódki kwoty z tytułu zadośćuczynienia wyczerpują jej roszczenie. Ponadto wskazał, że przed wypadkiem powódka cierpiała na schorzenia samoistne, które mogły mieć wpływ na doznany przez powódkę uraz. Pozwany zakwestionował żądanie zasądzenia renty w kwocie 285 zł oraz dalszego odszkodowania

za zwiększone potrzeby jako bezzasadne. Podniósł również, iż powódka nie udowodniła dochodzonych kwot. Pozwany zakwestionował także żądanie zasądzenia odsetek od kwoty zadośćuczynienia od daty poprzedzającej dzień wyrokowania.

(odpowieź na pozew – k. 28-34)

Pismem złożonym na rozprawie w dniu 22 sierpnia 2016 r. powódka rozszerzyła powództwo w zakresie zadośćuczynienia do łącznej kwoty 16.000 zł, w zakresie odszkodowania z tytułu opieki osób trzecich do łącznej kwoty 2.752 zł, w zakresie renty

za zwiększone potrzeby do kwoty 418 zł miesięcznie. Powódka wniosła o zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 14 listopada 2014 r. do dnia 31 grudnia 2015 r., zaś od 1 stycznia 2016 r. odsetek ustawowych za opóźnienie.

(pismo pełnomocnika powódki – k. 129-130)

Pozwane Towarzystwo (...) wniosło o oddalenie powództwa również w rozszerzonej części.

(pismo pełnomocnika pozwanego – k. 133-134)

Ostatecznie na terminie rozprawy w dniu 21 września 2016 r. powódka poparła powództwo w rozszerzonej postaci, a pełnomocnik pozwanego wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów procesu.

(protokół rozprawy – k. 143-144)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11 kwietnia 2014 r. w O. B. J. została potrącona przez cofający pojazd marki H. o nr rej. (...) ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej w (...) Towarzystwie (...) S.A. z siedzibą w W..

(bezsporne, nadto przesłuchanie powódki – k. 46v, zeznania świadka M. P. – k. 47, kopia potwierdzenia zawarcia umowy ubezpieczenia – załączone akta szkody)

B. J. upadła na ziemię na lewą rękę. Nie mogła się podnieść. Z miejsca zdarzenia przewieziono powódkę karetką pogotowia do Wojewódzkiego Szpitala (...) w Z., gdzie rozpoznano złamanie nasad dalszych obydwu kości przedramienia lewego z przemieszczeniem oraz powierzchowny uraz miednicy. Powódka była hospitalizowana na Oddziale O.-Urazowym przez 5 dni. W szpitalu nastawiono złamanie przedramienia oraz unieruchomiono rękę w opatrunku gipsowym ramiennie-dłoniowym. Po zabiegu wystąpił obrzęk nadgarstka, wobec czego w dniu 13 kwietnia 2014 r. zdjęto powódce gips i wykonano stabilizację złamania trzema drutami K., po czym założono powódce gips przedramienny. Zalecono dalsze leczenie w (...).

(przesłuchanie powódki – k. 46v, zeznania świadka M. P. – k. 47, kopia karty informacyjnej – k. 24-24v, k. 83-83v, kopia historii choroby – k. 76-82, k. 84-94v, kopia karty informacyjnej pomocy doraźnej – k. 95, kopia karty medycznych czynności ratunkowych – k. 96, karta dokumentacji medycznej – k. 97-98v)

Córka powódki codziennie odwiedzała ją w szpitalu. Dojeżdżała tam z O. samochodem osobowym marki R. (...).

(przesłuchanie powódki – 46v, zeznania świadka M. P. – k. 47, kopia dowodu rejestracyjnego pojazdu – k. 23-23v)

W dniu 22 kwietnia 2014 r. B. J. zgłosiła się do (...)

w O. przy ul. (...). W dniu 2 czerwca 2014 r. zdjęto powódce gips. Po wypadku powódka odbyła łącznie 12 wizyt w (...): 29 kwietnia 2014 r., 8 maja 2014 r., 2 czerwca 2014 r., 9 czerwca 2014 r., 16 czerwca 2014 r., 8 września 2014 r., 15 września 2014 r., 12 stycznia 2015 r., 16 lutego 2015 r., 18 lutego 2015 r., 23 lutego 2015 r. oraz 2 marca 2015 r.

(bezsporne, nadto kopia historii choroby (...) – k. 20v-22v, historia choroby (...) – k. 55)

Około 3 tygodnie po zdjęciu gipsu, usunięto powódce 2 druty K. w Poradni w O., a około tygodnia później ostatni drut w szpitalu w Z..

(przesłuchanie powódki – k. 46v, zeznania świadka M. P. – k. 47v)

Powódka i jej córka mieszkają przy ul. (...) w O..

(bezsporne)

Córka powódki zawoziła ją do przychodni w O. przy ul. (...) samochodem osobowym marki R. (...).

(przesłuchanie powódki – k. 46v, zeznania świadka M. P. – k. 47, kopia dowodu rejestracyjnego pojazdu – k. 23-23v)

W okresie gdy powódka miała rękę w gipsie, w czynnościach życia codziennego, takich jak mycie, ubieranie, przygotowywanie posiłków, sprzątanie, pranie, pomagała jej córka M. P., która mieszka na tej samej posesji, co powódka, ale w innym mieszkaniu. Po zdjęciu gipsu powódkę nadal bolała lewa ręka i nie mogła wykonywać wszystkich czynności. Nadal pomagała jej córka.

(przesłuchanie powódki – k. 46v, zeznania świadka M. P. – k. 47-47v)

W wyniku wypadku z dnia 11 kwietnia 2014 r. powódka doznała złamania typu C. lewego przedramienia. Obecnie występuje u powódki ograniczenie ruchomości stawu promieniowo-nadgarstkowego: zgięcia grzbietowe – 60 st., zgięcia dłoniowe – 60 st. Biorąc pod uwagę, iż prawidłowy zakres zgięcia wynosi 90 st., u powódki występuje ograniczenie obu ruchów o ok. 1/3 prawidłowego zakresu. Ruchy w stawie ramiennym lewym również są ograniczone. Siła chwytu lewej ręki jest osłabiona.

Trwały uszczerbek na zdrowiu powódki w związku z wypadkiem wynosi 10 % według punktu 122a Tabeli uszczerbków.

Cierpienia fizyczne powódki należy ocenić jako dość znaczne w okresie pierwszego miesiąca po wypadku. Spowodowane były bólem towarzyszącym złamaniu kości i zabiegowi operacyjnemu, obrzękiem pourazowym, a po zdjęciu gipsu niedogodnościami wstępnej rehabilitacji. Po ok. 3 miesiącach dolegliwości przeszły w stan przetrwałych bólów

w okolicznościach związanych z koniecznością używania lewej ręki w niektórych czynnościach manualnych.

Powódka nie ponosiła kosztów leczenia, poza kosztem zakupu leków przeciwbólowych w kwocie ok. 50 zł miesięcznie. W związku z przebyciem w wypadku urazem lewego nadgarstka nie zachodzą obecnie wskazania do zażywania leków przeciwbólowych.

W związku z wypadkiem powódka wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze 3 godzin dziennie przez okres 3 miesięcy po wypadku. Po tym czasie do chwili obecnej i nadal pomoc ta wynosi 1 godzinę dziennie. Zwiększone potrzeby powódki w związku z przebyciem złamaniem kości przedramienia lewego dotyczą koniecznej pomocy w wykonywaniu czynności wymagających sprawności oburęcznej. U powódki będącej osobą starszą, obciążoną w wywiadzie pourazową dysfunkcją kręgosłupa, prawej ręki, lewego barku, endorprotezooplastyką obu bioder, chorobą zwyrodnieniową stawów kolanowych, uraz nadgarstka spowodował negatywne skutki w sensie ogólnym, w zakresie osłabienia aktywności ruchowej organizmu. Powódka nadal wymaga pomocy w takich czynnościach życia codziennego jak unoszenie oburącz cięższych przedmiotów (np. garnek z zupą), zmywanie, wykręcanie bielizny, cięższe prace porządkowe.

Na uraz powódki ma wpływ przedmiotowy wypadek jak i inne schorzenia opisane wyżej. Na uraz nie ma natomiast wpływu wcześniejszy zabieg protezooplastyki obu bioder.

Leczenie ortopedyczne powódki zostało zakończone. Powódka nie powróciła do sprawności sprzed wypadku w zakresie funkcji chwytnej lewej ręki. Nie ma natomiast podstaw do stwierdzenia, iż brak rehabilitacji wpłynął negatywnie na zakres odczuwanych przez powódkę dolegliwości, ich rozmiar i czas trwania.

W przyszłości nie powinno dojść do pogorszenia się funkcji chwytnej lewej ręki. Rokowniczo może mieć miejsce pewna poprawa funkcji chwytnej ręki w perspektywie upływu czasu. Miałoby to wówczas swoje odzwierciedlenie w wysokości trwałego uszczerbku na zdrowiu.

(pisemna opinia biegłego ortopedy – k. 103-106, pisemna opinia uzupełniająca – k. 118)

Wyrokiem z dnia 2 października 2014 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II K 821/14 Sąd Rejonowy w Zgierzu uznał P. W. oskarżonego o to, że w dniu 11 kwietnia 2014 r. w O. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że, kierując samochodem marki H. nr rej. (...), nie zachował szczególnej ostrożności podczas wykonywania manewru cofania i tyłem pojazdu uderzył w przechodzącą przez parking pieszą B. J., czym nieumyślnie spowodował u niej obrażenia ciała

w postaci: złamania obydwu nasad kości przedramienia lewego oraz powierzchownego urazu miednicy, które naruszają czynności narządów ciała na okres powyżej siedmiu dni, to jest

o czyn z art. 177 § 1 k.k., winnym zarzucanego mu czynu i skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby.

(bezsporne, nadto kopia wyroku – załączone akta szkody)

W dniu 17 października 2014 r. pełnomocnik powódki wezwał ubezpieczyciela do zapłaty kwoty 40.000 zł zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, 4.960 zł odszkodowania za zwiększone potrzeby (w tym 4.816,50 zł odszkodowania za opiekę osób trzecich oraz 143,75 zł kosztów dojazdów) oraz 855 zł comiesięcznej renty na zwiększone potrzeby z uwagi na potrzebę opieki osób trzecich.

(bezsporne, nadto kopia wezwania – k. 16-19, zpo – k. 16v i w załączonych aktach szkodowych)

Decyzją z dnia 14 listopada 2014 r. zakład ubezpieczeń przyznał powódce świadczenie w kwocie 5.395,68 zł. Na powyższą kwotę składa się: 4.200 zł zadośćuczynienia, 1.120 zł kosztów opieki oraz 75,68 zł kosztów dojazdów.

(bezsporne, nadto kopia decyzji – k. 15-15v)

Przed wypadkiem powódka leczyła się ortopedycznie. W 2009 r. u powódki wykonano zabieg protezoplastyki lewego biodra, a w 2010 r. protezoplastykę biodra prawego.

W listopadzie 2012 r. rozpoznano stan po złamaniu kręgosłupa lędźwiowego. Zalecono leki na osteoporozę. W lutym/marcu 2013 r. powódka hospitalizowana była na Oddziale Ortopedii z powodu stłuczenia podudzia prawego i rany tłuczonej prawego kolana. U powódki stwierdzono rozległe zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa ze zniekształceniem trzonu kręgu L1 po starym złamaniu osteoporotycznym.

(przesłuchanie powódki – k. 46v-47, zeznania świadka M. P. – k. 47v, historia choroby Poradni O.-Chirurgicznej – k. 20, k. 55, historia choroby Poradni Ogólnej – k. 55)

Po wstawieniu protez bioder powódka również wymagała czasem pomocy przy sprzątaniu, ale po wypadku z 11 kwietnia 2014 r. wymaga jej znacznie częściej.

(zeznania świadka M. P. – k. 47v)

Przed wypadkiem z 11 kwietnia 2014 r. powódka była samodzielna, choć nie wróciła do pełnej sprawności po operacji bioder.

(przesłuchanie powódki – k. 46v-47, zeznania świadka M. P. – k. 47v)

W grudniu 2014 r. powódka doznała złamania dalszych nasad przedramienia prawego. Była leczona operacyjnie. W lutym 2015 r. usunięto powódce 4 druty Kirschnera z prawego nadgarstka.

(kopia historii choroby – k. 58, kopia dokumentacji medycznej – k. 58v-61, k. 64-65, k. 67, k. 68v-75v, kopia karty informacyjnej – k. 66-66v, kopia karty informacyjnej pomocy doraźnej – k. 62-63)

Stawka pełnej odpłatności za usługi opiekuńcze w dni robocze wynosi: od lipca 2009 r. do 30 czerwca 2013 r. 9,50 zł/h, zaś od lipca 2013 r. do chwili obecnej – 11 zł/h. W soboty, niedziele i święta stawka ta wynosi 200 % stawki podstawowej.

(wiedza notoryjna, nadto kopia pisma z (...) Komitetu Pomocy (...) – k. 25, k. 131)

Obecnie powódka nadal odczuwa ból ręki i miednicy. Porusza się o kuli. Zażywa leki przeciwbólowe. Nadal korzysta z pomocy córki.

(przesłuchanie powódki – k. 46v-47, k. 143)

Powódka do dnia dzisiejszego nie jest w pełni samodzielna.

(przesłuchanie powódki – k. 46v, zeznania świadka M. P. – k. 47-47v)

Przedmiotowy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranych dowodów, które uznał za wiarygodne. Opinia biegłego z zakresu ortopedii była logiczna i wyczerpująca. Stronie pozwanej nie udało się skutecznie wzruszyć przedmiotowej opinii.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Warunki odpowiedzialności pozwanego określają w przedmiotowej sprawie przepisy kodeksu cywilnego dotyczące umowy ubezpieczenia – art. 805 § 1 i § 2 pkt 1 k.c., art. 821 k.c. i art. 822 k.c. oraz regulujące odpowiedzialność cywilną posiadacza i kierowcy pojazdu mechanicznego z tytułu czynów niedozwolonych – art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c.,

a nadto ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392 ze zm.)

W przedmiotowej sprawie pozwany nie kwestionował zasady swej odpowiedzialności za sprawcę zdarzenia z dnia 11 kwietnia 2014 r. Odnosząc się do żądania zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania, wskazał, iż wypłacone powódce w toku postępowania likwidacyjnego świadczenia w pełni rekompensują jej krzywdę. Zakwestionował również zasadność renty na zwiększone potrzeby.

Stosownie do art. 444 § 1 zd. 1 k.c., w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Zgodnie

z art. 444 § 2 k.c. jeżeli zwiększyły się potrzeby poszkodowanego może on żądać

od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. W myśl art. 445 § 1 k.c.,

w wypadkach przewidzianych w artykule poprzedzającym sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, przyznana bowiem suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Powinna ona wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne, aby w ten sposób przynajmniej częściowo została przywrócona równowaga zachwiana na skutek doznanego uszczerbku.

W orzecnictwie ukształtował się przy tym pogląd, że wysokość zadośćuczynienia powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 24 czerwca 1965 r.,

I PR 203/65, OSPiKA 1966, nr 4, poz. 92, LEX nr 13394, wyrok z 22 marca 1978 r.,

IV CR 79/78, LEX nr 8087, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 marca 2013 r., I ACa 26/13, LEX nr 1293609, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 1 marca 2013 r., I ACa 969/12, LEX nr 1293618).

Powoływanie się przez sąd przy ustalaniu zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę na potrzebę utrzymania wysokości zadośćuczynienia w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom

i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, nie może jednakże prowadzić do podważenia kompensacyjnej funkcji zadośćuczynienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2004 r., I CK 131/03, OSNC 2005, nr 2, poz. 40, LEX nr 141820, zob. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 31 grudnia 2010 r., III APa 21/10, POSAG 2011/1/51-78, LEX nr 784244).

W aktualnej linii orzecniczej Sądu Najwyższego zwraca się uwagę na konieczność rozważenia wszystkich okoliczności istotnych dla określenia rozmiaru doznanej krzywdy takich jak: wiek poszkodowanego, stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność i czas trwania, nieodwracalność następstw uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (kalectwo, oszpecenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiowa oraz inne czynniki podobnej natury, które to okoliczności muszą być rozważane indywidualnie w związku z konkretną osobą pokrzywdzonego i sytuacją życiową, w jakiej się znalazł (zob. wyrok SN z 9 listopada 2007 r., V CSK 245/2007, OSNC - ZD 2008/4/ 95, Biul. SN 2008/4/11, LEX nr 369691; wyrok

SN z dnia 26 listopada 2009 r., III CSK 62/09, LEX nr 738354, wyrok SN z 13 grudnia 2007 r., I CSK 384/07, LEX nr 351187).

Z aktualnego orzecnictwa sądów powszechnych wynika również, iż zadośćuczynienie ma przede wszystkim charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać pewną ekonomicznie odczuwalną wartość (wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 listopada 2007 r., I ACa 617/07, LEX nr 795203, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 7 września 2012 r., I ACa 640/12,

LEX nr 1220559).

Jak wynika z powyższego, zadośćuczynienie pełni funkcję kompensacyjną, przyznana bowiem suma pieniężna ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Powinna ona wynagrodzić doznane cierpienia fizyczne i psychiczne,

aby w ten sposób przynajmniej częściowo została przywrócona równowaga zachwiana na skutek doznanego uszczerbku. Jego wysokość winna być zatem ustalona w odniesieniu do osoby pokrzywdzonego i całokształtu okoliczności konkretnej sprawy.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy należy wskazać, że wskutek wypadku z dnia 11 kwietnia 2014 r. powódka doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 10 % według punktu 122a załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku (Dz. U. z 2013 r. nr 954) – złamania w obrębie dalszych nasad obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka ze zniekształceniem. Powódka ma ograniczoną ruchomość nadgarstka lewego

o 30 %, tj. o 1/3 prawidłowego zakresu ruchomości. Do dnia dzisiejszego nie powróciła po przedmiotowym wypadku do pełnej sprawności i wymaga pomocy osób trzecich. Jest to tym bardziej istotne, iż po wcześniejszym wszczęciu endoprotez obu bioder zdążyła już powrócić do samodzielności, a przedmiotowy uraz spowodował ponowną zależność od pomocy osób trzecich i to w większym zakresie niż w okresie rekonwalescencji po w/w operacjach. Po wypadku z 11 kwietnia 2014 r. powódka przez 5 dni była hospitalizowana. Przeprowadzono u powódki repozycję złamania i założono gips. Ręka zaczęła puchnąć, wobec czego zdjęto gips i założono druty Kirschnera, które wyjmowano w ciągu dwóch zabiegów. Należy pamiętać, iż każdy tego typu zabieg wiąże się z dolegliwościami bólowymi jak i stresem. Ponadto, powódka przez kilka tygodni pozostawała w niewygodnym opatrunku gipsowym. Cierpienia fizyczne powódki należało uznać za znaczne w okresie miesiąca

po wypadku. Następnie przeszły w stan przetrwałych bólów w okolicznościach związanych z koniecznością używania lewej ręki w niektórych czynnościach manualnych. Powódka przez okres prawie roku leczyła się w Poradni Ortopedycznej. Powódka do dnia dzisiejszego odczuwa ból lewej ręki.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd uznał za zasadne przyznanie powódce dalszego zadośćuczynienia w kwocie 16.000 zł, uwzględniając dobrowolną wypłatę przez ubezpieczyciela kwoty 4.200 zł z tego tytułu. Łączna kwota rekompensuje doznana przez powódkę krzywdę, nie będąc przy tym kwotą wygórowaną. Sąd wziął pod uwagę fakt, że na uraz powódki miał wpływ przedmiotowy wypadek jak i inne schorzenia samoistne, typu osteoporoza. Nie zmienia to jednakże faktu, iż powódka odniosła przedmiotowy uraz skutkujący 10 % uszczerbkiem na zdrowiu. Przy czym, gdyby powódka nie została potrącona przez samochód, którego sprawca posiadał ubezpieczenie oc w pozwanym Towarzystwie (...), to same choroby samoistne nie powodowałyby tego urazu. Przy czym ustalenie, w jakim stopniu sam wypadek skutkował urazem, a w jakim stopniu schorzenia samoistne, wydaje się niewykonalne. Nie da się ustalić, w jakim stopniu każdy z czynników przyczynił się do powstania urazu. Sąd, zasądzając należne zadośćuczynienie, winien natomiast wziąć pod uwagę całokształt okoliczności sprawy, co też uczynił, dochodząc do wniosku, iż zadośćuczynienie w zasądzonej kwocie jest odpowiednie. Należy przy tym wskazać, iż biegły dopuścił możliwość, że stan ruchomości ręki ulegnie poprawie, co skutkowałoby zmniejszeniem uszczerbku na zdrowiu. Rozważanie to ma jednakże jedynie charakter prognozy, co oznacza, iż w aktualnym na datę zamknięcia rozprawy stanie sprawy niedopuszczalne było obniżenie uszczerbku na zdrowiu powódki. Fakt, iż prognoza nie wyklucza poprawy ruchomości, stanowił natomiast jedną z okoliczności sprawy wziętą pod uwagę przy ustalaniu należnego powódce zadośćuczynienia.

Sąd uznał za zasadne zasądzenie na rzecz powódki dalszego odszkodowania z tytułu opieki osób trzecich w kwocie 2.752 zł i 68,07 zł kosztów dojazdów.

Biegły wskazał, iż powódka wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze 3 h dziennie przez 3 miesiące oraz w wymiarze 1 h dziennie przez kolejne miesiące i na przyszłość. Przy przyjęciu stawki 11 zł/h od 11 kwietnia 2014 r. do 30 września 2014 r. (od 1 października 2014 r. powódka domagała się zasądzenia renty) koszt opieki osób trzecich wyniósł zatem 3.872 zł [od 11 kwietnia do 9 lipca 2014 r. – 2.970 zł (90 dni x 3 h x 11 zł)]

+ od 10 lipca 2014 r. do końca września 2014 r. – 902 zł (82 dni x 1 h x 11 zł)]. Biorąc pod uwagę dobrowolną wypłatę przez ubezpieczyciela kwoty 1.120 zł z tytułu kosztów opieki osób trzecich, na rzecz powódki należało zasądzić 2.752 zł z tego tytułu.

Przy czym Sąd uznał za uzasadnione posłużenie się pomocniczo stawkami godzinowymi za opiekę według (...) Komitetu Pomocy (...) w okresie objętym sporem, bowiem są one obiektywne, uwzględniają nakład pracy przy opiece nad osobami niesamodzielnymi, a jednocześnie nie są wygórowane.

Zasadne było również żądanie zwrotu kosztów dojazdów. Z dokumentacji medycznej wynika, iż powódka odbyła łącznie 12 wizyt w (...), w tym 7 przed wytoczeniem powództwa, dokąd dojeżdżała z miejsca zamieszkania samochodem osobowym marki R. (...). Odległość z ul. (...) do ul. (...) w O. wynosi

ok. 3 km. Poza tym, powódka bezpośrednio po wypadku przebywała w szpitalu w (...) dni, w czasie których codziennie odwiedzała ją córka. Odległość od ul. (...)

w O. do ul. (...) w Z. wynosi ok. 13 km. W związku z różnymi stopniami spalania benzyny w poszczególnych autach, dla wyliczenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, należało odnieść się do § 3 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 167), zgodnie z którym, na wniosek pracownika pracodawca może wyrazić zgodę na przejazd w podróży krajowej lub podróży zagranicznej samochodem osobowym, motocyklem lub motorowerem niebędącym własnością pracodawcy. Zgodnie z ust. 4 omawianego przepisu, w przypadkach, o których mowa w ust. 3, pracownikowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów przez stawkę za jeden kilometr przebiegu, ustaloną przez pracodawcę, która nie może być wyższa niż określona w przepisach wydanych na podstawie art. 34a ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2012 r., poz. 1265 oraz z 2013 r. poz. 21). Omawiany przepis odsyła do rozporządzenia ministra właściwego do spraw transportu, który określi warunki i zasady zwrotu kosztów przejazdu. Zgodnie z § 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. (Dz. U.

z 2002 r., nr 27, poz. 271 ze zm.), koszty używania pojazdów do celów służbowych pokrywa pracodawca według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, które nie mogą być wyższe niż dla samochodu osobowego:

a) o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ - 0,5214 zł,

b) o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ - 0,8358 zł,

Biorąc pod uwagę, iż powódka odbyła łącznie 12 wizyt w Poradni Ortopedycznej, z czego powództwem objęła 7, na jej rzecz należało zwrócić 35,10 zł z tytułu kosztów przejazdów do przychodni (7 wizyt x 3 km x 2 x 0,8358 zł) oraz 108,65 zł tytułem kosztów przejazdów do szpitala (5 dni x 13 km x 2 x 0,8358 zł). Biorąc pod uwagę 75,68 zł wypłacone dobrowolnie z tego tytułu przez ubezpieczyciela, na rzecz powódki należne było zatem 68,07 zł tytułu kosztów dojazdów.

Sąd uznał również za zasadne zasądzenie na rzecz powódki renty za zwiększone potrzeby w kwocie 418 zł miesięcznie. Jak wskazał biegły, powódka nadal wymaga pomocy osób trzecich w wymiarze 1 h dziennie i jak podkreślił biegły związane jest to z brakiem sprawności lewej ręki po przedmiotowym urazie. Biorąc pod uwagę stawkę za godzinę pomocy wynoszącą 11 zł w dni powszednie i 22 zł w soboty i niedziele, należna powódce renta wynosi zatem 418 zł miesięcznie (22 dni x 11 zł + 8 dni x 22 zł).

O obowiązku zapłaty odsetek Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i § 2 k.p.c.

W niniejszej sprawie decyzją z dnia 14 listopada 2014 r. ubezpieczyciel odmówił zapłaty dalszego odszkodowania, wobec czego odsetki należało zasądzić począwszy od wskazanej daty co do zadośćuczynienia i odszkodowania. Natomiast odnośnie żądania odsetek od renty nie sposób było uwzględnić je w całości, bowiem odsetki za opóźnienie w zapłacie każdej

z rat renty należą się w przypadku opóźnienia w zapłacie poszczególnych rat, które stawały się wymagalne po 10-tym dniu danego miesiąca. W tej sytuacji niezasadne byłoby zasądzanie odsetek począwszy od 14 listopada 2014 r. co do rat płatnych od 10-go grudnia 2014 r.,

a zatem przed terminem ich wymagalności. Wobec tego Sąd zasądził odsetki w razie uchybienia terminowi płatności renty, ale żeby nie wyjść ponad żądanie, naliczanych nie wcześniej niż od 14 listopada 2014 r. Wobec tego w pozostałym zakresie roszczenie o odsetki oddalił.

Dodać należało, iż wyrok w niniejszej sprawie został wydany w dacie obowiązywania znowelizowanych przepisów w zakresie odsetek określonych w Kodeksie Cywilnym, a zatem niezbędnym było uwzględnienie przedmiotowych zmian w treści wyroku. Zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015, poz. 1830) art. 481 k.c. otrzymał, począwszy od jego § 2, następujące brzmienie: Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Nadto, w dodanych

§ 2¹-2⁴ powołanego przepisu, wskazano, iż: maksymalna wysokość odsetek za opóźnienie nie może w stosunku rocznym przekraczać dwukrotności wysokości odsetek ustawowych

za opóźnienie (odsetki maksymalne za opóźnienie) (§ 2¹); jeżeli wysokość odsetek za opóźnienie przekracza wysokość odsetek maksymalnych za opóźnienie, należą się odsetki maksymalne za opóźnienie (§ 2²); postanowienia umowne nie mogą wyłączać ani ograniczać przepisów o odsetkach maksymalnych za opóźnienie, także w przypadku dokonania wyboru prawa obcego. W takim przypadku stosuje się przepisy ustawy (§ 2³); Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie (§ 2⁴).

W dotychczasowym brzmieniu powołanego art. 481 k.c., wskazywano jedynie, iż odsetki za opóźnienie, w przypadku, gdy ich wysokość nie była z góry oznaczona, równe są wysokości odsetek ustawowych. W przypadku natomiast, gdy wierzycielność była oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel mógł żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

W myśl art. 56 powołanej ustawy nowelizującej do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe. Zgodnie natomiast z art. 57 tejże ustawy, z wyjątkiem art. 50, art. 51 i art. 54, wchodzi ona w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

Powyższe rozróżnienie odsetek zasądzonych w wyroku jest tym bardziej uzasadnione, iż do 31 grudnia 2015 r. Kodeks cywilny posługiwał się jednakowym pojęciem odsetek ustawowych na oznaczenie odsetek kapitałowych (art. 359 § 2 k.c.) i odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 i § 2 k.c.) oraz miały one jednakową wysokość, podczas gdy od 1 stycznia 2016 r. funkcjonują w tej ustawie dwa pojęcia a mianowicie odsetek ustawowych i odsetek ustawowych za opóźnienie, a nadto drugie z nich są wyższe od pierwszych.

Mając na uwadze powyższe, koniecznym było zasądzenie odsetek począwszy od wskazanych powyżej dat do dnia 31 grudnia 2015 r. (tj. dnia poprzedzającego wejście w życie przedmiotowej ustawy nowelizującej, w zakresie przepisów dotyczących odsetek określonych w kodeksie cywilnym) w wysokości odsetek ustawowych, określonych w art. 481 k.c. w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2016 r., które do 22 grudnia 2014 r. wynosiły 13 %, a od 23 grudnia 2014 r. 8 % rocznie, a od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, odsetek ustawowych za opóźnienie, o których mowa w art. 481 k.c. w aktualnym brzmieniu, które wynoszą obecnie 7 % w skali roku.

Sąd stoi przy tym na stanowisku, że zadośćuczynienie za krzywdę zobowiązany ma zapłacić, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w przepisie art. 817 § 2 k.c. oraz

art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 392, z późn. zm.), niezwłocznie po wezwaniu przez uprawnionego (art. 455 in fine k.c.), nie zaś od dnia wyrokowania. Odsetki należą się, zgodnie z art. 481 k.c., za samo opóźnienie w spełnieniu świadczenia, choćby więc wierzyciel nie poniósł żadnej szkody i choćby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Jeżeli zobowiązany nie płaci zadośćuczynienia

w terminie wynikającym z przepisu szczególnego lub w terminie ustalonym zgodnie z art. 455 in fine k.c., uprawniony nie ma niewątpliwie możliwości czerpania korzyści z zadośćuczynienia, jakie mu się należy już w tym terminie. W konsekwencji odsetki za opóźnienie w zapłacie zadośćuczynienia należnego uprawnionemu już w tym terminie powinny się należeć od tego właśnie terminu. Należy przy tym wskazać, iż możliwość przyznania przez Sąd zadośćuczynienia nie zakłada dowolności ocen sądu, a jest jedynie konsekwencją niewymiernego w pełni charakteru okoliczności decydujących o doznaniu krzywdy i jej rozmiarze. Pomimo pewnej swobody ocen sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu, wyrok zasądający zadośćuczynienie nie ma charakteru konstytutywnego, lecz deklaratywny. (zob. wyroki SN: z dnia 17 listopada 2006 roku, V CSK 266/06, LEX nr 276339, z dnia 18 lutego 2010 roku, II CSK 434/09, LEX nr 602683, z dnia 16 grudnia 2011 r. V CSK 38/11, LEX nr 1129170). Analogiczne uwagi odnieść należało do pozostałych rodzajów świadczeń zasądzonych na rzecz powódki.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., zasądając na rzecz powódki: 529 zł opłaty sądowej, 300 zł zaliczki na biegłego, 17 zł opłaty skarbowej od pełnomocnictwa i 2.400 zł kosztów zastępstwa procesowego (§ 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.j. Dz. U. 2013 r., poz. 490). Powołane rozporządzenie znajduje zastosowanie w niniejszej sprawie z uwagi na brzmienie § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (wejście w życie 1 stycznia 2016 r.) w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804), zgodnie z którym, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Sąd uznał przy tym, iż ani nakład pracy ani charakter niniejszej sprawy ani też wkład pełnomocnika do jej wyjaśnienia nie uzasadniają przyznania pełnomocnikowi kosztów zastępstwa w kwocie wyższej niż stawka minimalna, a tym bardziej w wysokości jej dwukrotności.

Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Zgierzu poniósł tymczasowo koszty w łącznej wysokości 614,90 zł na poczet wynagrodzenia biegłych (k. 100, k. 108, k. 120). Ponadto nie została uiszczona opłata sądowa od rozszerzonej części powództwa w kwocie 664 zł.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 623 ze zm.) w zw. z art. 100 zd. 2 k.p.c. Sąd nakazał pobranie od pozwanego wskazanych kwot, tj. łącznie 1.278,90 zł.